

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2006
V. volební období

40

Návrh

poslance Radko Martínka

na vydání

**zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb.,
o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
(školský zákon),
ve znění pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne2006,

kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 158/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb. se mění takto :

1. V § 8 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „nebo jako jejich součástí“.
2. V § 8 odst. 7 se za slova „organizační složka státu“ vkládají slova „nebo její součást“.
3. V § 8a nadpis zní „Název právnické osoby a organizační složky státu nebo její součástí“.
4. V § 8a odst. 1 se za slova organizační složky státu vkládají slova „nebo její součástí“.
5. V § 8a odst. 2 se za slova organizační složky státu vkládají slova „nebo její součástí“.
6. V § 152 odst. 4 se z slova „organizační složce státu“ vkládají slova „nebo její součástí“.
7. V § 166 odst. 1 se za slova „vedoucí organizační složky státu“ vkládají slova „nebo její součástí“, za slova „organizační složka státu“ se vkládají slova „nebo její součástí“ a za slova „vedoucím organizační složky státu“ se vkládají slova „nebo její součástí“.
8. V § 166 odst. 2 se za slova „organizační složky státu“ vkládají slova „nebo její součástí“.
9. V § 166 odst. 4 se za slova „organizační složky státu“ vkládají slova „nebo její součástí“.
10. V § 166 odst. 5 se za slova „organizační složky státu“ vkládají slova „nebo její součástí“.
11. V § 186 se doplňuje odstavec 5, který zní :

Školy a školská zařízení zřízené ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Ministerstvem obrany a Ministerstvem spravedlnosti jako součástí organizační složky státu jsou školami a školskými zařízeními podle tohoto zákona a budou zapsány do

školského rejstříku nejpozději do třiceti dnů od účinnosti tohoto zákona, pokud jejich zřizovatelé doloží ministerstvu údaje a doklady uvedené § 147 odst. 1 písm. a) až e), i) až l) první část věty a o).

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

a) Důvody navrhované úpravy

V souvislosti s realizací ustanovením školského zákona týkajícího se zápisu vojenských středních a vyšších odborných škol do školského rejstříku a na základě změn navrhovaných zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, byla shledána dosavadní úprava postavení středních a vyšších odborných škol zřizovaných Ministerstvem obrany jako nevyhovující.

Vojenské střední školy a vyšší odborné školy vždy byly chápány jako součást ozbrojených sil, neboť jejich posláním je připravovat žáky a studenty na kariéru vojáka z povolání, resp. umožnit další vzdělávání vojáků z povolání. Zároveň je však nutné, aby vzdělání dosažené na těchto školách odpovídalo stupni vzdělání získaného na civilních školách, se srovnatelnými vzdělávacími programy.

Služba vojáka z povolání je pro svou specifičnost a vysoké nároky kladené na jednotlivce chápána, ve smyslu pracovně právního vztahu, jako dočasný služební poměr. Proto stát musí na sebe vzít povinnost zabezpečit profesionálnímu vojákovi takovou přípravu, která bude rovnocenná s kvalifikací a vzděláním dosaženým na civilních školách tak, aby bylo vojákovi umožněno uplatnění na trhu práce po skončení jeho smluvního závazku služební kariéry. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby vojenské školy, ve vybraných otázkách, podléhaly školskému zákonu a aby byly zapsány do školského rejstříku.

Na druhé straně mají vojenské školy bezpochyby svá specifika vyplývající právě z jejich účelu. Žáci a studenti vojenských středních a vyšších odborných škol, kteří nejsou vojáky z povolání, se seznamují s vojenskými pravidly, přebírají některé vojenské povinnosti. Je proto nutné, aby právní úprava respektovala zvláštnosti vzdělávání a výchovy ve vojenských školách.

Navrhovaná změna zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, předpokládá doplnění ustanovení § 6 odst. 1 o rozšíření výkonu služby vojáka z povolání i na vojenské školy. Dosud vojáci z povolání vykonávali službu v ozbrojených silách a v Ministerstvu obrany. Z návrhu vyplývá, že vojenské školy nejsou zahrnuty v ozbrojených silách. V souvislosti s touto změnou je tedy zároveň nutné upravit postavení škol ve školském zákoně.

Dosavadní právní úprava stanoví, že vojenské střední a vyšší odborné školy jsou zřizovány jako organizační složky státu. Tato forma však neodpovídá účelu vojenských škol. Pro plnění úkolu těchto škol, kterým je příprava vojenského profesionála, je nutné, aby Ministerstvo obrany mělo větší možnosti ovlivňovat činnost vojenských škol. Přitom obsahy vzdělávacích programů jsou kompatibilní se vzdělávacími programy civilních středních a vyšších odborných škol. Z hlediska jejich fungování není vhodné, aby byly zřizovány jako samostatné organizační složky státu. Z tohoto důvodu se navrhuje, aby vojenské střední a vyšší odborné školy měly postavení součástí organizační složky státu Ministerstva obrany.

b) Soulad navrhované úpravy s ústavním pořádkem ČR a s mezinárodními smlouvami

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem ČR a s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána.

c) Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované úpravy na státní rozpočet

Dle předpokladu navrhovaná změna zákona finančně nezatíží státní rozpočet nebo veřejné rozpočty.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K §§ 8, 8a, 152, 166

S ohledem na důvody uvedené v obecné části důvodové zprávy se znění uvedených ustanovení doplňuje o formulaci, která zajistí vojenským středním a vyšším odborným školám postavení součásti organizační složky státu Ministerstva obrany.

Vzhledem k časové naléhavosti realizace navrhované úpravy se počátek nabytí účinnosti stanovuje dnem jeho vyhlášení.

V Praze dne 1. září 2006

Radko Martínek, v. r.

Platné znění části zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 8

Právní postavení škol a školských zařízení

- (1) Kraj, obec a dobrovolný svazek obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (dále jen "svazek obcí"), zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu.
- (2) Ministerstvo zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo státní příspěvkové organizace podle zvláštního právního předpisu a § 169.
- (3) Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti zřizuje školy a školská zařízení jako organizační složky státu **nebo jako jejich součásti**.
- (4) Ministerstvo zahraničních věcí zřizuje školy při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky jako součást těchto úřadů.
- (5) Ministerstva uvedená v odstavcích 2 až 4 plní funkci zřizovatelů škol a školských zařízení jménem státu.
- (6) Registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, 6) ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby zřizují školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo jako právnické osoby podle zvláštních právních předpisů, 7) jejichž předmětem činnosti je poskytování vzdělávání nebo školských služeb podle tohoto zákona.
- (7) Právnická osoba a organizační složka státu **nebo její součásti** může vykonávat činnost školy nebo školského zařízení, školy a školského zařízení, nebo i více škol nebo školských zařízení.

§ 8a

Název právnické osoby a organizační složky státu nebo její součásti

- (1) Název právnické osoby a organizační složky státu **nebo její součásti**, vykonávající činnost podle § 8 odst. 7, musí obsahovat vždy
- a) označení příslušného druhu nebo typu školy, pokud vykonává činnost školy,
 - b) označení příslušného typu školského zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, pokud vykonává činnost tohoto školského zařízení,
 - c) označení příslušného druhu nebo typu školského zařízení, které není uvedeno v písmeni b), pokud vykonává činnost pouze tohoto školského zařízení.

(2) Název právnické osoby a organizační složky státu **nebo její součástí**, vykonávající činnost podle odstavce 1 písm. a) a b), může dále obsahovat označení všech druhů nebo typů školských zařízení, pokud vykonává činnost těchto školských zařízení.

(3) Součástí názvu může být upřesňující přívlastek, popřípadě čestný název, je-li ministerstvem udělen.

§ 152

Řízení ve věci zápisu škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany

(1) Zápis škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany do rejstříku škol a školských zařízení, zápis změny a výmaz z tohoto rejstříku provádí ministerstvo na základě oznámení zřizovatelů těchto škol a školských zařízení.

(2) V rejstříku se ohledně škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany zapisují přiměřeně údaje uvedené v § 144 odst. 1 s výjimkou údaje uvedeného v písmenech e) a f).

(3) Oznámení, na základě kterého se provádí zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku, obsahuje přiměřeně údaje uvedené v § 147 odst. 1 písm. a) až e), i) až l) a o).

(4) Zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku, zápis změny a výmaz z rejstříku oznámí ministerstvo zřizovateli a organizační složce státu **nebo její součástí**, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení.

(5) Na řízení ve věci zápisu škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem vnitra, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem obrany do rejstříku se vztahují obdobně § 142 odst. 1 a § 151 odst. 2 věta první. školského rejstříku a na základě změn navrhovaných zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, byla shledána dosavadní úprava postavení středních a vyšších odborných škol zřizovaných Ministerstvem obrany jako nevyhovující.

§ 166

(1) Ředitel školské právnické osoby, ředitel příspěvkové organizace a vedoucí organizační složky státu **nebo její součástí** je ředitelem všech škol a školských zařízení, jejichž činnost daná právnická osoba nebo organizační složka státu **nebo její součást** vykonává. Ředitelem školské právnické osoby, ředitelem příspěvkové organizace a vedoucím organizační složky státu **nebo její součástí** může být jmenován pouze ten, kdo splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení stanovené zvláštním zákonem.

(2) Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu **nebo její součástí** jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkursního řízení. Zřizovatel podle věty první plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavatelů v oblasti pracovněprávních vztahů.

(3) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti vyhlášení konkursního řízení, složení konkursních komisí pro posuzování uchazečů o jmenování do funkcí uvedených v odstavci 2, pravidla pro sestavování, činnost a rozhodování těchto konkursních komisí.

(4) Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu **nebo její součástí** zřizovatel odvolá z funkce v případě

a) pozbytí některého z předpokladů pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení stanovených zvláštním zákonem,

b) nesplnění podmínky získání znalostí z oblasti řízení školství studiem pro ředitele škol a školských zařízení podle zvláštního zákona,

c) organizačních změn, jejichž důsledkem je zrušení vykonávané funkce.

(5) Ředitele školské právnické osoby zřizované ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, ředitele příspěvkové organizace a vedoucího organizační složky státu **nebo její součástí** může zřizovatel dále odvolat z funkce pouze v případě

a) závažného porušení nebo neplnění právních povinností vyplývajících z vykonávané funkce, které bylo zjištěno zejména inspekční činností České školní inspekce, zřizovatelem nebo jinými kontrolními orgány,

b) dosažení 65 let věku.

(6) Odvolání z funkce je písemné, doručuje se řediteli a vedoucímu do vlastních rukou a musí obsahovat důvody odvolání podle odstavců 4 a 5, jinak je neplatné.

(7) Funkci ředitele školy nebo školského zařízení, jejichž činnost vykonává jiná právnická osoba, vykonává statutární orgán nebo člen statutárního orgánu této právnické osoby, pokud splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení stanovené zvláštním zákonem. Pokud nelze ředitele školy nebo školského zařízení ustanovit z těchto osob, jmenuje právnická osoba do funkce ředitele školy nebo školského zařízení jinou osobu v pracovněprávním vztahu k této právnické osobě, která splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy nebo školského zařízení stanovené zvláštním zákonem. Osoba uvedená ve větě první a druhé je ředitelem všech škol a školských zařízení, jejichž činnost daná právnická osoba vykonává.

§ 186

(1) Školy a školská zařízení zařazené ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou školami a školskými zařízeními podle tohoto zákona zapsanými ve školském rejstříku. Právnické osoby, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, popřípadě zřizovatelé příspěvkových organizací jsou povinni uvést zápis ve školském rejstříku do souladu s tímto zákonem a doložit orgánu, který vede rejstřík, k tomu nezbytné doklady nejpozději do 31. března 2006. Pokud uvedená povinnost nebude

splněna, provede orgán, který vede rejstřík, výmaz školy nebo školského zařízení ze školského rejstříku, a to s účinností od 31. srpna 2006. Ustanovení § 151 se použije obdobně.

(2) Školy a školská zařízení zřízené ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Ministerstvem vnitra, Ministerstvem obrany a Ministerstvem spravedlnosti jako organizační složky státu jsou školami a školskými zařízeními podle tohoto zákona a budou zapsány do školského rejstříku nejpozději do 31. srpna 2006, pokud jejich zřizovatelé doloží ministerstvu údaje a doklady uvedené v § 147 odst. 1 písm. a) až e), i) až l) první část věty a o) nejpozději do 31. března 2006.

(3) Správní řízení o žádostech o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, o změny v zařazení v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení a o vyřazení ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(4) O předání a převzetí údajů na technických nosičích dat a dokladů týkajících se škol a školských zařízení, které podle dosavadních právních předpisů zařazovalo do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ministerstvo a které v souladu s § 143 vede v rejstříku škol a školských zařízení krajský úřad, připraví a sepíše ministerstvo s příslušnými krajskými úřady v období od nabytí účinnosti tohoto zákona do 30. dubna 2005, popřípadě nejpozději do 30 dnů od právní moci rozhodnutí týkajícího se příslušné školy nebo školského zařízení, protokol o předání a převzetí těchto údajů a dokladů.

(5) Školy a školská zařízení zřízené ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona Ministerstvem obrany a Ministerstvem spravedlnosti jako součástí organizační složky státu jsou školami a školskými zařízeními podle tohoto zákona a budou zapsány do školského rejstříku nejpozději do třiceti dnů od účinnosti tohoto zákona, pokud jejich zřizovatelé doloží ministerstvu údaje a doklady uvedené § 147 odst. 1 písm. a) až e), i) až l) první část věty a o).